

Věc: Sdělení o poskytnutí informace

Vážený pane

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen „Agentura“) obdržela dne 11. 10. 2021 Vaši žádost o informace týkající se dohledu nad druhovou ochranou na území v působnosti Agentury.

Jelikož se Vaše žádost týká informací, které jsou „správnými řízeními ve věcech životního prostředí“ ve smyslu § 2 písm. a) bod 6 zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, v platném znění (dále jen „zákon o právu na informace o ŽP“), Agentura má jakožto povinný subjekt dle § 2 písm. b) bod 1 zákona o právu na informace o ŽP, povinnost posoudit Vaši žádost dle ustanovení tohoto zákona.

V souladu s ust. §§ 6 a 7 zákona o právu na informace o ŽP Vám Agentura k jednotlivým dotazům sděluje následovně.

Ad. 1) Kolik vydala AOPK ČR (potažmo RP) ve své územní působnosti výjimek ve smyslu § 50 zákona 114/92 Sb na "běžné obhospodařování" nemovitosti?

Pro informaci: Jelikož se Váš dotaz týká druhové ochrany živočichů (§ 50 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění /dále jen „zákon 114/1992 Sb.“/) před běžným obhospodařováním pozemků, považujeme za přínosné nejdřív ve stručnosti představit fungování druhové ochrany ve vztahu k Vašemu dotazu:

- Na to, aby mohlo běžné obhospodařování pozemku představovat zásah relevantní z pohledu zákona č. 114/1992 Sb., se musí jednat o škodlivý zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů (jedná se o činnosti příkladně vyjmenované v § 50 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., typicky např. usmrcování, zraňování, či přemísťování zvláště chráněných živočichů).
- K takovýmto škodlivým zásahům si musí ten, který je zamýšlí provádět, opatřit výjimku z těchto zákazů postupem a za podmínek dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. (jedná se o

správní rozhodnutí o výjimce). Pokud takovouto výjimku neobdrží, provádění činnosti je nadále zakázáno pod hrozbou přestupkové či trestní odpovědnosti.

- Ustanovení § 50 odst. 3 ZOPK však stanoví zjednodušený režim v souvislosti s běžným obhospodařováním pozemku – pokud se výše uvedené škodlivé zásahy týkají pouze ochrany ohrožených druhů živočichů (tedy nikoliv silně, či kriticky ohrožených druhů živočichů)¹ může takováto osoba běžné obhospodařování nadále provádět po tom, co si k němu opatří stanovisko orgánu ochrany přírody. V takovýchto případech si tedy hospodář nemusí opatřovat rozhodnutí o výjimce v rámci správního řízení, jelikož zákon k provádění běžného obhospodařování vyžaduje „pouze“ stanovisko orgánu ochrany přírody (jedná se o formu odborného vyjádření).

K počtu vydaných stanovisek: V elektronické spisové službě od roku 2013 až do současnosti nevidujeme stanovisko k vlivu běžného obhospodařování pozemku na ohrožené zvláště chráněné druhy dle § 50 odst. 3 ZOPK.

Vysvětlení: Stanovisko dle § 50 odst. 3 ZOPK Agentura nemůže vydávat z moci úřední, lze ho vydat výhradně na žádost žadatele.

Tento institut navíc dopadá jen na úzký okruh situací, jelikož:

b) se musí se jednat o zásahy do vývoje nejméně přísně chráněné „ohrožené druhy živočichů.“ V případě škodlivého zásahu do vývoje kriticky či silně ohrožených druhů je nutné opatřit si výjimku dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. (viz výše); a

c) musí se jednat skutečně o běžnou údržbu porostů a pozemků (včetně pastvy). Běžným hospodařením nejsou činnosti, které toto vymezení přesahují a při kterých již dochází k narušení půdního povrchu, ke změně hydrologických půdních poměrů nebo chemických vlastností prostředí. Ve všech těchto případech si musí ten, kdo takovýto zásah zamýšlí uskutečnit, opatřit výjimku dle § 56 zákona č. 114/1992.

V rámci lesního hospodaření jsou zásahy do druhové ochrany posuzovány zvláště, v rámci lesních hospodářských plánů, viz níže.

2) Pracuje AOPK ČR s databází "NDOP" a aktivně zahajuje správní řízení se subjekty hospodařícími na pozemcích s evidovaným výskytem ZCHD?

Agentura s databází NDOP pracuje (je jejím provozovatelem) a v oblasti druhové ochrany ji využívá mj. při kontrolní činnosti (kontrola dodržování zákonných povinností fyzických a právnických osob dle zákona č. 255/2012 Sb. o kontrole, v platném znění, včetně kontrola dodržování výjimek z druhové ochrany) a při šetření přestupků dle zákona č. 114/1992 Sb.

¹ Dle § 48 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. se zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů se dle stupně jejich ohrožení člení na

a) kriticky ohrožené,

b) silně ohrožené,

c) ohrožené.

Agentura však nemůže na základě údajů z databáze sama, z moci úřední, zahajovat řízení o výjimkách z podmínek druhové ochrany dle § 56 ZOPK, či vydávat stanoviska k běžnému obhospodařování pozemků dle § 50 odst. 3 ZOPK. Tyto procesy jsou zahajované striktně na žádost.

3) Pokud sama aktivně v této věci nepracuje, kdo je za naplňování tohoto ustanovení zákona odpovědný, kdo kontroluje naplňování tohoto ustanovení a z jakého důvodu to nedělá v rámci své územní působnosti sama AOPK ČR?

Agentura sama aktivně v této věci pracuje formou kontroly a šetření přestupků, viz výše.

4) Je si AOPK ČR vědoma, že ve své územní působnosti má nespočet subjektů hospodařící na nemovitostech s výskytem kriticky a silně ohrožených druhů bez vydané výjimky?

V případě zjištění škodlivých zásahů (§ 50 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb.) do přirozeného vývoje kriticky a silně ohrožených druhů Agentura věc prošetřuje v rámci řízení o přestupku.

Nicméně každé obhospodařování pozemků neznamena škodlivý zásah do přirozeného vývoje kriticky a silně ohrožených druhů. Takovéto subjekty nemají povinnost opatřovat si výjimku (či stanovisko) od orgánu ochrany přírody.

5) Má konkrétně společnost LČR platnou výjimku na hospodaření ve všech plochách s evidovaným výskytem kriticky a silně ohrožených druhů? Pokud ne, z jakého důvodu?

Agentura aktuálně nevede s LČR přestupkové řízení ve věci škodlivého zásahu do přirozeného vývoje kriticky nebo silně ohrožených druhů bez příslušné výjimky.

Hospodaření LČR (i ostatních subjektů provádějících lesní hospodaření) je však ve většině omezováno na preventivní bázi a to úpravou lesních hospodářských plánů tak, aby vůbec ke škodlivým zásahům nedocházelo a výjimka tak nebyla potřeba. Agentura se na území ve své působnosti účastní procesu zpracování i schvalování lesních hospodářských plánů.

Druhová ochrana v lesních hospodářských plánech (dále jen „LHP“): Regionální pracoviště Agentury v předstihu připravují odborné podklady pro zpracování LHP - jedním z podkladů jsou také lokality výskytu zvláště chráněných druhů. Pro jednotlivé lokality Agentura jako podklad připraví vymezení příslušné lokality a rámcové zásady hospodaření promítnutelné do LHP, které zajistí naplnění zájmů ochrany přírody vyplývající z obecně závazných právních předpisů či z relevantních pravomocných rozhodnutí (opatření) vydaných na jejich základě. Tyto podklady předává vlastníkovi a zpracovateli LHP.

Co podklady také obsahují:

Agentura uvede známé lokality s výskytem zvláště chráněných druhů, které mohou být dotčeny lesnickým hospodařením, a přitom upozorní na ekologické nároky těchto druhů ve vazbě na stanoviště. Dále upozorní na odlišné podmínky ochrany kriticky ohrožených, silně ohrožených a ohrožených druhů jak vyplývají z ustanovení § 49 a 50 ZOPK a přitom upozorní na možné střety s ochrannými podmínkami kriticky a silně ohrožených druhů. Dále předá výčet opatření vztahující se k hospodaření v lese vyplývající ze schválených záchranných programů pro vybrané zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů.

Schválení LHP:

Agentura vydává závazné stanovisko k návrhu LHP na žádost orgánu státní správy lesů dle § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. Vydáním souhlasného stanoviska Agentura potvrzuje, že zpracovaný LHP, v rozsahu předloženém k vydání závazného stanoviska, není v rozporu se zákonem. V případě, že RP AOPK ČR zjistí v návrhu LHP rozpory se zákonem, vydá nesouhlasné závazné stanovisko. Důvodem pro vydání nesouhlasného závazného stanoviska je takový návrh LHP, který je v rozporu se zákonem a vydanými rozhodnutími a jehož realizací by došlo k porušení některých ustanovení zákona. Jedním z hodnocených podkladů jsou opět lokality výskytu ZCHD.

6) Jaké opatření hodlá AOPK ČR přijmout, aby zajistila naplňování paragrafu § 50 zákona 114/92 Sb.?

Agentura bude pokračovat v naplňování ustanovení způsobem popsaným výše.

S pozdravem

Ing. Pavel Pešout
ŘEDITEL SEKCE OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY